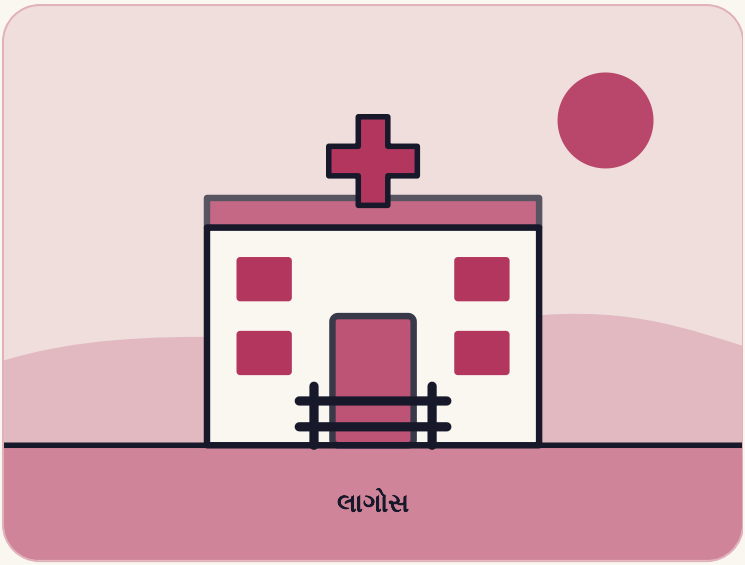

નાઇજીરિયા

જે ડૉક્ટરે દરવાજો ખોલવાનો ઇનકાર કર્યો

2014માં લાગોસના એક ડૉક્ટરે ભારે દબાણ છતાં એક બીમાર મુસાફરને હૉસ્પિટલમાં રોકી રાખ્યો. તેણે નાઇજીરિયામાં ઇબોલા અટકાવવામાં મદદ કરી.

ક્યાં લાગોસ

કોણ ડૉ. અમેયો સ્ટેલા અદાદેવો, લાગોસના એક ડૉક્ટર, જેમણે નાઇજીરિયામાં ઇબોલા અટકાવવામાં મદદ કરી

ક્યારે 2014

4 મિનિટનું વાંચન

પ્રકરણ પહેલું

વાર્તા

જુલાઈ 2014માં પશ્ચિમ આફ્રિકામાં ઇબોલા ઝડપથી ફેલાતો હતો. નાઇજીરિયા, આફ્રિકાનો સૌથી વધુ વસ્તીવાળો દેશ, માં ક્યારેય કોઈ કેસ આવ્યો ન હતો. ત્યારે લાઇબેરિયાથી આવેલો એક ખૂબ બીમાર મુસાફર આફ્રિકાના સૌથી મોટા શહેર લાગોસના હવાઈ મથકે ઢળી પડ્યો. તેને ફર્સ્ટ કન્સલ્ટન્ટ હૉસ્પિટલમાં લઈ જવાયો.

ડૉ. અમેયો અદાદેવો ત્યાંનાં એક વરિષ્ઠ ડૉક્ટર હતાં. તેમને તબીબી ક્ષેત્રમાં 30 વર્ષથી વધુ થયાં હતાં. 2012માં તેઓ સ્વાઇન ફ્લૂ વિશે નાઇજીરિયાના અધિકારીઓને સૌથી પહેલાં ચેતવનારાં હતાં. શરૂઆતમાં સ્ટાફે તેની સારવાર મલેરિયા માનીને કરી. તે વધુ બગડ્યો. અદાદેવોને ઇબોલાની શંકા થવા લાગી, એક જીવલેણ વાઇરસ જે શરીરના પ્રવાહીથી ફેલાય છે. હૉસ્પિટલમાં કોઈએ ક્યારેય આવો કેસ જોયો ન હતો.

દર્દીએ કહ્યું કે તે ઇબોલાવાળા કોઈની પાસે ગયો ન હતો. તેણે જવાની જીદ કરી. લાઇબેરિયાના રાજદૂતે હૉસ્પિટલને ફોન કર્યો અને કાનૂની કાર્યવાહીની ધમકી આપી. અદાદેવોએ તેને જવા દીધો નહીં.

અડગ રહેવું

તેમણે તપાસનો આદેશ આપ્યો અને તેને તેના રૂમમાં રાખ્યો. સ્ટાફ પાસે સુરક્ષાનો સામાન ઓછો હતો. તેમણે તેના દરવાજાની બહાર એક આડશ ઊભી કરી. તે વખતે હડતાળને કારણે લાગોસની સરકારી હૉસ્પિટલોમાં ડૉક્ટરો ઓછા હતા. 21 મિલિયનની વસ્તીવાળા શહેરમાં છૂટો ફરતો વાઇરસ આફત બની શકતો હતો.

તપાસ પૉઝિટિવ આવી. આરોગ્ય અધિકારીઓએ ઝડપથી 898 એવા લોકોનો પત્તો લગાવ્યો જેમને જોખમ હોઈ શકે. દર્દીનું 25 જુલાઈએ મૃત્યુ થયું.

> વ્યાપક જનહિત માટે.
>
> ડૉ. અમેયો અદાદેવો, દર્દીને ન છોડવાના કારણ વિશે, Wikipedia મુજબ

898

પહેલા કેસ પછી શોધાયેલા લોકો

19

નાઇજીરિયામાં સંક્રમિત લોકો, મોટા ભાગના આરોગ્યકર્મીઓ

42

નાઇજીરિયાને મુક્ત જાહેર કરતાં પહેલાં નવા કેસ વિનાના દિવસો

એક કિંમત ચૂકવાઈ

જે કર્મચારીઓ દર્દીની નજીક રહ્યા હતા, તેમણે 21 દિવસ સુધી પોતાનું તાપમાન તપાસ્યું. એક ખાલી ઇમારત નાનું ક્વૉરૅન્ટીન એકમ બની. જ્યારે કર્મચારીઓ બીમાર પડ્યા, ત્યારે તેમણે અધિકારીઓને જણાવ્યું અને અંદર ગયા.

અદાદેવોને પોતાને ઇબોલા થયો. 4 ઑગસ્ટે તેઓ પૉઝિટિવ આવ્યાં. 19 ઑગસ્ટ 2014ના રોજ 57 વર્ષની ઉંમરે તેમનું અવસાન થયું.

અંતે નાઇજીરિયામાં 19 લોકો સંક્રમિત થયા, અને સાતનાં મૃત્યુ થયાં, CBC જણાવે છે. 20 ઑક્ટોબર 2014ના રોજ વિશ્વ આરોગ્ય સંસ્થાએ કહ્યું કે નાઇજીરિયા ઇબોલાથી મુક્ત છે. નજીકના ગિની, લાઇબેરિયા અને સિએરા લિયોનમાં હજારોનાં મૃત્યુ થયાં.

ક્યારે શું થયું

- **2012** અદાદેવો સ્વાઇન ફ્લૂ (H1N1) વિશે નાઇજીરિયાના અધિકારીઓને સૌથી પહેલાં ચેતવે છે.
- **જુલા** ઇબોલાવાળો એક મુસાફર લાગોસ પહોંચે છે. તેઓ તેને હૉસ્પિટલમાં રોકી રાખે છે.
- **ઑગ** તેમને ઇબોલા થાય છે અને 19 ઑગસ્ટે તેમનું અવસાન થાય છે.
- **ઑક્ટો** વિશ્વ આરોગ્ય સંસ્થા 20 ઑક્ટોબરે નાઇજીરિયાને ઇબોલાથી મુક્ત જાહેર કરે છે.

પ્રકરણ બીજું

આ વાર્તા ખાસ કેમ છે

દેશે ઇબોલા પહેલાં ક્યારેય જોયો ન હતો. તેમણે પોતાના અનુમાન પર ભરોસો કર્યો અને છતાં તપાસ કરાવી.

તેઓ અનેકમાંનાં એક હતાં. સંપર્ક શોધનારાઓ અને પોતે ક્વૉરૅન્ટીન થનાર સ્ટાફે પણ ફેર પાડ્યો.

અમારો મત

એક ડૉક્ટરના દરવાજો ન ખોલવાથી આખા શહેરને તૈયારીનો સમય મળ્યો.

પ્રકરણ ત્રીજું

આપણે શું શીખી શકીએ

1 તમારા અંદેશાને તપાસો

તેમણે પોતાના અનુભવ પર ભરોસો કર્યો, પછી તપાસનો આદેશ આપ્યો.

આ અજમાવો: જ્યારે લાગે કે કંઈક ખોટું છે, ત્યારે તેને ચકાસવાનો કોઈ સરળ રસ્તો શોધો.

2 દબાણમાં અડગ રહો

એક રાજદૂતે કાનૂની કાર્યવાહીની ધમકી આપી. છતાં તેમણે દર્દીને છોડ્યો નહીં.

આ અજમાવો: એવો એક નિર્ણય લખો જેમાં તમારે અડગ રહેવું છે. કારણ પણ લખો.

3 પહેલાં બીજાઓને બચાવો

જે કર્મચારીઓ સંપર્કમાં આવ્યા હતા તેમણે અધિકારીઓને જણાવ્યું અને ક્વૉરૅન્ટીનમાં ગયા.

આ અજમાવો: જો તમારાથી ભૂલથી કોઈને નુકસાન થઈ શકે, તો તેમને વહેલા જણાવી દો.

4 જે પાસે છે તેનાથી શરૂ કરો

તેમની પાસે સુરક્ષાનો સામાન ઓછો હતો, એટલે તેમણે આડશ બનાવી અને શરૂ કર્યું.

આ અજમાવો: આજે જે તમારી પાસે પહેલેથી છે તેનાથી પહેલું કામનું પગલું ભરો.

સાથે લઈ જવા જેવો એક વિચાર

ક્યારેક હિંમત એટલે બસ દરવાજો બંધ રાખવો.

સ્રોત (અંગ્રેજીમાં)

CBC
Health-care workers and everyday heroism: A case study in curbing disease (2020)

Face2face Africa
Meet the woman who risked her life to save Nigeria from an Ebola epidemic in 2014 (2018)

Wikipedia
Ameyo Adadevoh

હકીકત-ચકાસણી નોંધ: સ્રોતો મુખ્ય વાર્તા પર સહમત છે અને વિગતોમાં જુદા પડે છે. મુસાફર: CBC તેને અમેરિકન-લાઇબેરિયાઈ વકીલ કહે છે; Face2face Africa તેને લાઇબેરિયાઈ સરકારી કર્મચારી કહે છે; વાર્તા ફક્ત “લાઇબેરિયાથી આવેલો એક ખૂબ બીમાર મુસાફર” કહે છે અને તેનું નામ લેતી નથી. દર્દી 20 જુલાઈ 2014ના રોજ પહોંચ્યો અને 25 જુલાઈએ તેનું મૃત્યુ થયું (CBC). અદાદેવોની ભૂમિકા: CBC તેમને હૉસ્પિટલનાં મુખ્ય તબીબ કહે છે; Wikipedia તેમને મુખ્ય સલાહકાર તબીબ અને અંતઃસ્રાવી રોગ નિષ્ણાત કહે છે અને કહે છે કે તેમણે હૉસ્પિટલમાં 21 વર્ષ કામ કર્યું; વાર્તા “એક વરિષ્ઠ ડૉક્ટર” કહે છે. તબીબી ક્ષેત્રમાં 30 વર્ષથી વધુ અને 2012ની સ્વાઇન ફ્લૂ (H1N1) ચેતવણી CBCનાં છે; Wikipedia પણ ચેતવણી નોંધે છે. હૉસ્પિટલમાં કોઈએ પહેલાં ઇબોલા જોયો ન હતો, તે CBCનું છે. તેઓ કેટલાં અડગ હતાં: CBC કહે છે કે લાઇબેરિયાના રાજદૂતે હૉસ્પિટલ પર અપહરણનો આરોપ મૂક્યો અને કાનૂની કાર્યવાહીની ધમકી આપી, અને તેઓ અડગ રહ્યાં; Wikipedia તેના દરવાજાની બહાર લાકડાની આડશ ઉમેરે છે અને તેમના કારણ તરીકે “વ્યાપક જનહિત માટે” ટાંકે છે, બીજા સ્રોતનો હવાલો આપીને; વાર્તા તે વાક્યખંડને ટૂંકા અવતરણ તરીકે વાપરે

છે અને તેનો શ્રેય Wikipediaને આપે છે. ડૉક્ટરોની હડતાળ અને લાગોસનું કદ (21 મિલિયન) CBCનાં છે. 898 લોકોનું સંપર્ક-શોધન, 21 દિવસની તાપમાન-તપાસ અને ક્વૉરેન્ટીન એકમ CBCનાં છે. તેમની પોતાની બીમારી: 4 ઑગસ્ટે પૉઝિટિવ (Wikipedia); 19 ઑગસ્ટ 2014ના રોજ 57 વર્ષની ઉંમરે અવસાન (Wikipedia, CBC, Face2face Africa). કુલ કેસ: CBC કહે છે કે 19 લોકો સંક્રમિત થયા, મોટા ભાગના આરોગ્યકર્મીઓ, અને સાતનાં મૃત્યુ થયાં; Face2face Africa કહે છે કે સાત મૃત્યુ નોંધાયાં; બીજા અહેવાલો 20 કેસ અને આઠ મૃત્યુ જણાવે છે, જેમાં પહેલો દર્દી સામેલ છે; વાર્તા CBCના 19 અને સાત લે છે. “આફ્રિકાનો સૌથી વધુ વસ્તીવાળો દેશ” Face2face Africaનું છે. નાઇજીરિયાને 42 દિવસ નવા કેસ વિના 20 ઑક્ટોબર 2014ના રોજ ઇબોલાથી મુક્ત જાહેર કરાયું (CBC; તારીખ Wikipedia અને Face2face Africa પણ આપે છે). વિશ્વ આરોગ્ય સંસ્થાનું પોતાનું પાનું ખુલી શક્યું નહીં. ગિની, લાઇબેરિયા અને સિએરા લિયોનમાં “હજારોનાં મૃત્યુ” CBCનું છે. નકશા પરનું નિશાન લાગોસ બતાવે છે. “અમારો મત” વાળી લીટીઓ અમારું પોતાનું અર્થઘટન છે. બાકીનું બધું ઉપરના સ્રોતોમાંથી છે.